

www.mevzuattakip.com.tr

Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Uygulanmasına Dair Esaslar

Karar Sayısı : 2010/41 R.G.: 6 Şubat 2010 / 27485 Ekli “Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Uygulanmasına Dair Esaslar”ın yürürlüğe konulması; Genel Kurmay Başkanlığının görüşüne dayanan Milli Savunma Bakanlığının 30/12/2009 tarihli ve 3318-09 sayılı yazısı üzerine, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Kanunun 7 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 21/1/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

SİLAHLI KUVVETLER İHTİYAÇ FAZLASI MAL VE HİZMETLERİNİN SATIŞ, HİBE, DEVİR VE ELDEN ÇIKARILMASI; DİĞER DEVLETLER ADINA YURT DIŞI VE YURT İÇİ ALIMLARIN YAPILMASI VE EĞİTİM GÖRECEK YABANCI PERSONEL HAKKINDA KANUNUN UYGULANMASINA DAİR ESASLAR

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esasların amacı, Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil) tarafından üretilen veya çeşitli yollarla temin edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan her cins ve sınıf ikmal maddeleri ile

bunlardan HEK durumunda olan veya hurdaya ayrılan mal ve hizmetlerin satışı, kiralınması, lisans verilmesi veya teknoloji transferi yolu ile değerlendirilmesi ve eğitim görecek yabancı askerî personele dair usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esaslar 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esaslar, 3212 sayılı Kanununun 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) 3212 sayılı Kanunda yer alan tanımlara ilave olarak bu Esaslarda geçen;

a) Bakım: Her türlü malın hizmete elverişli durumda tutulması veya hizmete elverişsiz durumda olanların hizmete elverişli duruma getirilmesi için yapılan işleri,

b) Hibe: Bir mal veya malzemenin bedel alınmaksızın diğer kurum, kuruluş veya ülkelere bağışlanmasını,

c) Hizmet: Taraflar (kamu veya özel nitelikteki kuruluş ve şahıslar ile dost veya müttefik devletler, bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum veya kuruluşlar) arasındaki anlaşmaya göre; bir işin yapılması için verilecek eğitim, teknik bilgi, bakım, onarım, kurtarma, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araçları, gereç, silah, bina ve araziyi,

ç) İlgili Bakan: Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanını,

d) İlgili Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığını,

e) Kiralama: Bir malın belirli amaç, sınır, konu, koşul ve süre için mülkiyeti devredilmeksizin belirli bir bedel veya değer karşılığında kullanım hakkının devredilmesini,

f) Lisans verme: Bir fikri mülkiyet hakkının lisans sahibinin belirlediği çerçeveye dayalı olarak, belirli amaç, sınır, konu, koşul ve süre için, bedelli veya bedelsiz olarak diğer kurum, kuruluş veya ülkelere devredilmesini,

g) Mübadele: Bir tarafın mülkiyetinde bulunan malın, diğer tarafın mülkiyetinde olan mal ile değişimini,

ğ) Onarım: Malın yalnızca arızalı parçalarının faal hale getirilmesi işlemini,

h) Satış: Bir tarafın, belirli bir bedel veya değer karşılığı, mülkiyetinde bulunan mal ile ilgili mülkiyet hakkını diğer tarafa devretmesini veya belirli amaç, sınır, konu, koşul ve süre için hizmet verilmesini,

ı) Tahsis: Bir malın veya hizmetin belirli amaç, sınır, konu, koşul, süre için diğer bir tarafın kullanımına sunulmasını veya kullanımı için hazır bulundurulmasını,

i) Taşınır mal: Bir yerden diğer yere nakledilebilen canlı veya cansız her çeşit mal ve malzeme ile diğer her çeşit kıymetleri,

j) Taşınmaz mal: Arazi, bina ve sabit tesisleri,

k) Teknoloji transferi: Fikri mülkiyet ya da mülkiyet hakkı bulunan veya sahip olunan her türlü buluş, yenilik, teknolojik yetenek, sanayi yeteneği, bilgi, teknoloji, teknik beceri (know-how), her türlü bilgi paketi, tasarım, çizim, yazılım, üretim yöntemleri ve benzerleri ile üretim ve tesis örneklerinin; sözleşme, anlaşma veya protokol muhatabı kurum, kuruluş veya ülkeler tarafından, yeni ürünler, sistemler, alt sistemler, bileşenler, süreçler, uygulamalar, malzeme ve hizmetlerin geliştirilmesi veya kullanımının sağlanması için belirli bir bedel veya değer karşılığında veya bedelsiz olarak paylaşılması işlemlerini,

1) Üretim: Hammadde, makine, teçhizat, araç, tesis, işgücü ve benzeri girdiler kullanılarak istenilen amaca uygun çıktının elde edilmesi faaliyetlerinin tümünü, ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) Yurt içine veya yurt dışına yapılacak tüm satış, kiralama, tahsis, lisans verme, teknoloji transferi, bağış, mübadele ve yardımlar Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile yapılır.

(2) Birinci fıkra kapsamında yurt dışına yönelik olarak yapılacak işlemler; Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyasi tutum ve menfaatlerine aykırı olmadığına dair Dışişleri Bakanlığının mütalaası ile gerçekleştirilir.

(3) Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlara hibe edilen her türlü malın amaca aykırı kullanımında veya hibe edilen kurum ve kuruluş tarafından kullanımından vazgeçilmesi durumlarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin geri alma hakkı saklıdır. Yurt dışı hibelerinde; hibeye konu olan protokol, sözleşme veya anlaşma

hükümleri uygulanır.

(4) Kiralama işlemlerinde; malın bedeli, süre, ödeme şekli, teslim ve iade, bakım ve onarım, işletme ve idame koşulları gibi ihtiyaç duyulan hususların detaylı olarak belirtildiği bir sözleşme, protokol veya anlaşma düzenlenir.

(5) Teknoloji transferi veya lisans verilmesinde; her koşulda kritik veya milli teknolojilerin yer almaması hususu ve bunların dışında kalan teknolojiler ile ilgili olarak belirlenen amaç, kapsam, sınır, süre, konu, koşul, sağlanan her türlü hak, imkân, denetim ihtiyacı, uyuşmazlık hali çözümü ve telif hakkı gibi hususları ihtiva eden nihai metne ilişkin Genelkurmay Başkanlığının uygun görüşü aranır.

(6) Satış, lisans verme, teknoloji transferi, bağış, mübadele ve yardımlar neticesi devredilen malların envanter giriş ve çıkış işlemleri ilgili mevzuatına göre yürütülür.

(7) Yurt içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanımı için tahsis edilen taşınmaz malların satışı, kiraya verilmesi, mübadele edilmesi, hibe edilmesi ve bu taşınmaz mallar üzerinde mülkiyetten gayri ayni hak tesisi yapılamaz. Ancak;

a) İşin devamlılık arz etmemesi kaydıyla veya geçici olarak bedeli mukabilinde taşınmaz mal tahsisleri, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile yapılır.

b) Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla özel kuruluş kanunları ile kurulan vakıflara yapılan tahsis işlemleri dışında, yurt içinde özel nitelikteki kurum ve kuruluşlar ile şahıslara yapılan taşınmaz mal tahsis işlemlerinde de rayiç bedeller esas alınır. Tahsis bedeli ilgili Bakanlıkça, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen esaslara göre tespit edilir.

(8) 3212 sayılı Kanuna göre yapılacak her türlü faaliyet ve işlemler 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi değildir. 3212 sayılı Kanun uyarınca elde edilen kaynaklara dayanılarak, gelecek yıllara sâri taahhütlere girişmeye Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanlık yetkilidir.

(9) Askeri nitelikli taşınır malların yurt içinde özel nitelikteki kurum ve kuruluşlara satışı, mübadelesi, kiralanması, lisans verilmesi ve teknoloji transferi işlemleri rayiç bedelleri ile yapılır.

(10) Askeri nitelikli olmayan taşınır malların yurt içindeki şahıslara satış işlemleri ile yurt içinde özel nitelikteki kurum ve kuruluşlara satış, mübadele ve kiralama işlemleri saydamlık, rekabet, eşit muamele ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri esas alınarak yapılır.

Yurt dışına yapılacak satış, kiralama, lisans verme, teknoloji transferi, hibe ve yardımlar

MADDE 6 - (1) Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından üretilen, yurt içinden veya yurt dışından çeşitli yollarla temin edilen veya ihtiyaç fazlası bulunan her cins ve sınıf ikmal maddeleri ile bunlardan HEK durumunda olan veya hurdaya ayrılan veya kadro dışı bırakılan malzemelerin Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyasi tutum ve menfaatlerine aykırı olmadığına dair Dışişleri Bakanlığının mütalaasıyla, dost veya müttefik devletlere; ayrıca, (a) ve (b) bentlerinde öngörülen hususlar hariç olmak üzere, bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum ve kuruluşlara;

a) Bağışlanması,

b) Usulüne uygun olarak belirlenen değerinden az bedel karşılığında yardım olarak verilmesi,

c) Maliyet değerinden veya maliyetin üzerinde bir değerden satılması, kiralanması, lisans verilmesi ve teknoloji transferi,

ç) Satılan silah ve malzemenin diğer devlet, kurum ve kuruluşlara satışı konusunda alıcı devlete, kurum ve kuruluşlara yetki verilmesi,

Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile gerçekleştirilir.

(2) Dost ve müttefik devletlerin personeline sağlanacak askeri ve teknik eğitim Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek esaslara göre yürütülür. Bu personele yurt içinde ve yurt dışında yaptırılacak eğitimin gerektirdiği malzemenin ve hizmetlerin değeri, sevki ve teslimi ile ilgili harcamalara ve eğitici personelin yolluk, yevmiye, aylık ve diğer özlük haklarının ödenmesi ile ilgili masraflara tarafların hangi nispette ve ne şekilde katılacakları ve benzeri hususlar yapılacak anlaşmalarla belirlenir.

(3) Taraflar (kamu veya özel nitelikteki kuruluş ve şahıslar ile dost veya müttefik devletler, bu devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum veya kuruluşlar) arasındaki anlaşmaya göre; teknik bilgi, bakım, onarım, modifikasyon, kurtarma, liman ve müşavirlik desteği gibi hizmetler ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla araç, gereç, silah, bina veya arazinin tahsisi işlemleri Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile gerçekleştirilir. Ancak, dost ve müttefik devletlerde bulunan kamu veya özel nitelikteki kurum veya kuruluşlar hakkında bu fıkrada yer alan tahsis hükmü uygulanmaz.

Siparişlerin kabulü ve diğer devletler adına alımlar

MADDE 7 - (1) Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından üretilen mal veya hizmetler için yurt içi ve yurt dışı siparişlerin kabulü ve bunların Türk Silahlı Kuvvetleri tesislerinde veya talep edilen yerde yerine getirilmesi ile her türlü masrafın ilgili devletler tarafından karşılanması şartıyla bu devletler adına yurt içi ve yurt dışı alımların yapılması, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile gerçekleştirilir.

(2) Silahlı Kuvvetlerce sipariş alınan malzeme ve hizmetlerin üretilmesinde başlangıç için ihtiyaç duyulacak kaynak, bu kapsamda hazırlanacak olan ilgili sözleşme veya protokolde belirtilen ödeme planına uygun olarak, Türk Lirası veya döviz olarak siparişi veren tarafından yatırılan kaynaktan karşılanır. Ancak başlangıç için ihtiyaç duyulan kaynak, sözleşme veya protokol kapsamında sağlanamadığı takdirde, 3212 sayılı Kanun gereğince elde edilen kaynaklardan ihtiyaca göre Türk Lirası veya döviz olarak, ihtiyaç sahibi makamın teklifi,

Genelkurmay Başkanlığının tahsisi üzerine ilgili Bakanlıkça tertip edilir.

Yurt içine yapılacak satış, kiralama, lisans verme, teknoloji transferi, devir ve mübadeleler

MADDE 8 - (1) Bu Esasların 6 ncı maddesinde belirtilen her çeşit mal ve hizmetlerin yurt içindeki özel şahıslara satışı ile söz konusu mal ve hizmetlerin yurt içindeki kamu veya özel kurum ve kuruluşlara;

a) Bedelsiz olarak devredilmesi,

b) Satılması, kiralanması, lisans verilmesi, teknoloji transferi,

c) Bunların ürettikleri veya sahip oldukları mal veya hizmet ile mübadelesi,

Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine ilgili Bakanın onayı ile gerçekleştirilir.

Uygulamaya yetkili makamlar ve yetki devri

MADDE 9 - (1) Bu Esasların 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerinde yer alan işlemler; ilgili Bakanlık ile bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşları veya Genelkurmay Başkanlığının görüşü de alınarak belirlenen ve ilgili Bakanın onayı ile yetkili kılınan Türk Silahlı Kuvvetleri Komutanlık kurum ve kuruluşları marifetiyle yerine getirilir.

(2) Yürütülmekte olan barışı destekleme ve koruma harekâtı, modernizasyon amaçlı test kontrol ve deneme faaliyetleri ile önceden planlanmış görevlerin icrası sırasında veya acil durumlarda yabancı ülke kara, deniz ve hava araçları ile personeline ihtiyaç duyulan bakım, onarım, ikmal, iaşe ve ibate desteğinin belirlenmiş esaslar dâhilinde sağlanmasına ilgili Kuvvet Komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil

Güvenlik Komutanlığı yetkilidir.

(3) Bu Esasların 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerinde yer alan işlemler, lüzum görülen hallerde Genelkurmay Başkanlığının uygun görüşü ve ilgili Bakanın onayı ile yetki verilen kamu veya özel nitelikteki kurum ve kuruluşlar aracılığı ile de yaptırılabilir.

Elde edilen gelirin kaydı, tahsisi ve kullanılması

MADDE 10 - (1) Türk Lirası olarak elde edilen kaynağın kaydı ile tahsisi ve kullanılması aşağıdaki esaslara göre yürütülür:

a) Bu Esaslar kapsamına giren faaliyetlerden elde edilen Türk Lirası kaynak merkezde Millî Savunma Bakanlığı 1 Sayılı Merkez Saymanlığına yatırılır. Taşrada ilgili muhasebe müdürlüklerine yatırılan tutar ise Millî Savunma Bakanlığı 1 Sayılı Merkez Saymanlığına gönderilir. Millî Savunma Bakanlığı 1 Sayılı Merkez Saymanlığı kendisine intikal eden kaynakları Bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir kaydeder. Özel gelir kaydedilen bu tutarlar Millî Savunma Bakanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertiplerinde bütçelenmiş ödenekten kullanıma açılır. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile ilgili benzer işlemler İçişleri Bakanlığı Merkez Saymanlığınca aynı esaslarla gerçekleştirilir.

b) Kullanıma açılan özel ödenek Genelkurmay Başkanlığınca yapılacak tahsislere uygun olarak ilgili Bakanlıkça (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile ilgili olarak benzeri iş ve hizmetler, kendi teşkilatları içerisinde değerlendirilerek gerçekleştirilir.) ihtiyaç sahibi makamlara tertip edilerek kullanılır.

(2) Yabancı para olarak elde edilen kaynağın kaydı ile tahsisi ve kullanılması aşağıdaki esaslara göre yürütülür:

a) Bu Esaslar kapsamına giren faaliyetlerden elde edilen yabancı para, ABD Doları cinsinden, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki döviz hesaplarına kaydedilir. Hesaba kaydı yapılan tutarlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına bildirilir.

b) Elde edilen yabancı para Genelkurmay Başkanlığınca yapılacak tahsislere uygun olarak ilgili Bakanlıkça ihtiyaç sahibi makamlara tertip edilir.

c) Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığınca; Genelkurmay Başkanlığınca yapılan tahsise uygun olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve ihtiyaç sahibi makama "Döviz Tahsis Talimatı" verilir.

ç) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca; Millî Savunma Bakanlığının veya İçişleri Bakanlığının "Döviz Tahsis Talimatı" ile ihtiyaç sahibi makamın "Döviz Kullanım Talimatı" dikkate alınarak transfer yapılır ve alış kuru üzerinden transfer tarihinde düzenlenen Döviz Satış Bordrosu ihtiyaç sahibi makama, dekontu ise Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına gönderilir.

d) İhtiyaç sahibi makam tarafından, kullanılan dövize ilişkin ödeme emri ilgili muhasebe müdürlüğüne teslim edilir.

e) Ödeme emrini alan saymanlıkça, bütçeye gelir-gider kayıt işlemleri yapılır. Bu tutarlar, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili bütçelere ödenek kaydedilir ve kullanıma açılır.

Banka, sigorta ve navlun masraflarının ödenmesi

MADDE 11 - (1) Özel döviz hesabından 10 uncu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde, dövizin kullanılması sonucu ortaya çıkabilecek banka, sigorta ve navlun gibi masraflar, Genelkurmay Başkanlığının tahsisi üzerine ilgili Bakanlığın bütçesindeki özel ödenekten karşılanır.

Uygulamaya ilişkin düzenlemeler

MADDE 12 - (1) Bu Esaslar kapsamına giren uygulamaya ilişkin düzenlemeler ilgili Bakanlıkça belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13 - (1) 23/9/1986 tarihli ve 86/11035 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması, Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun Hükümlerinin Uygulanmasına Dair Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 - (1) Maliye Bakanlığı ve Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Esaslar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu Esasları Bakanlar Kurulu yürütür.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA